

MARS-festivaali 2026: Valmius, vastuullisuus ja uudet mahdollisuudet musiikki- ja tapahtuma-alalla

2.3.2026

MARS-festivaali (Music, Assembly, Research, Showbusiness) kokosi helmikuussa Seinäjoelle musiikki- ja tapahtuma-alan ammattilaiset ympäri Suomea. Rytmikorjaamolla järjestetty kaksipäiväinen puheohjelma nosti esiin alan ajankohtaisimmat ilmiöt, rakenteelliset haasteet ja tulevaisuuden suuntaviivat. Paneelikeskustelut, puheenvuorot ja kohtaamiset tarjosivat osallistujille tilaa yhteiselle pohdinnalle, vertaisoppimiselle ja verkostoitumiselle.

MARSin juuret ulottuvat 2000-luvun loppupuolelle, jolloin Seinäjoen Rytmikorjaamon ympärille kehittynyt luovien alojen keskittymä synnytti tarpeen yhteiselle musiikki- ja tapahtuma-alan kohtaamispaikalle. Alusta alkaen tapahtuman ytimessä on ollut tutkimuksen, käytännön tekemisen ja elävän musiikkialan liiketoiminnan yhdistäminen. Vuosien varrella MARS on vakiinnuttanut asemansa valtakunnallisesti merkittävänä ammattilaistapahtumana, jossa alan kehitystä tarkastellaan yhdessä ja ennakoivasti.

Tapahtuman toteutuksesta vastaavat Into Seinäjoki, Rytmi-instituutti, Seinäjoen ammattikorkeakoulu, Seinäjoen elävän musiikin yhdistys Selmu ry sekä Taideyliopiston Seinäjoen yksikkö. Puheohjelman sisällöstä vastaa elävän musiikin edunvalvontajärjestö LiveFIN ry. Yhteistyö korkeakoulujen, tutkimuksen ja käytännön toimijoiden välillä tekee MARSista ainutlaatuisen foorumin, jossa rakennetaan musiikki- ja tapahtuma-alan kestävää tulevaisuutta.

MARS 2026 -tapahtuma Seinäjoella helmikuussa 2026 (kuva: Katja Jaskari, 2026).

MARS-festivaalin vuoden 2026 puheohjelman teema VALMIUS avasi keskustelun musiikkialan kyvystä vastata nopeasti muuttuviin olosuhteisiin. Tapahtumateeman kautta korostetaan, ettei pelkkä sopeutuminen riitä, vaan alan toimijoiden tulee myös aktiivisesti ennakoida muutoksia ja kehittää uusia toimintamalleja. Ohjelman paneelikeskusteluissa tuotiin esiin, miten erilaiset toimijat – niin suuret kuin pienet – voivat yhdessä rakentaa vahvaa ja sopeutuvaa musiikkialaa.

Erityistä huomiota kiinnitettiin yhteistyön merkitykseen: verkostojen rakentaminen, tiedon jakaminen ja yhteiset kehittämishankkeet olivat avainasemassa alan kilpailukyvyn säilyttämisessä. Lisäksi tarkasteltiin, miten digitaaliset ratkaisut ja datan hyödyntäminen tukivat sekä tapahtumien järjestäjiä että esiintyjiä sopeutumaan nopeasti uusiin haasteisiin ja mahdollisuuksiin.

VALMIUS-teema liittyi myös eettisiin ja yhteiskunnallisiin kysymyksiin. Ohjelmassa pohdittiin, kuinka saavutettavuus ja vastuullisuus voitaisiin juurruttaa alalle pysyviksi toimintatavoiksi. Tämä tarkoitti esimerkiksi esteettömyyden parantamista tapahtumissa, ympäristövastuullisten ratkaisujen löytämistä ja monimuotoisuuden edistämistä niin ohjelmistossa kuin työyhteisöissä.

Kokonaisuudessaan MARSin puheohjelma loi tilan avoimelle dialogille siitä, millaisin askelin musiikkiala saattoi kasvaa muutoksen kautta – ei vain selviytyä, vaan myös kukoistaa.

Ohjelmapoimintoja: Keskiviikko 11.2.2026

Etelä-Pohjanmaalla musiikkialan vahva kehitys näkyy ajankohtaisissa hankkeissa ja koulutuksissa, jotka tukevat sekä alan ammattilaisia että tulevaisuuden tekijöitä. Rytmi-instituutin Klusteri-hanke toimii esimerkkinä siitä, miten alueella rakennetaan yhtenäistä ja kestävää musiikkialaa – klusteri yhdistää eri toimijoita, edistää yhteistyötä ja tarjoaa alustan tutkimukselle sekä käytännön kehitystyölle. Seinäjoen ammattikorkeakoulussa käynnistyvä Musiikkibisneksen tulevaisuuden tekijät -hanke puolestaan nostaa esiin uusia osaajia ja avaa näkymiä alan liiketoiminnan uudistumiseen, tukien verkostoitumista sekä innovaatioiden syntyä. Sibelius-Akatemian Seinäjoen yksikkö tarjoaa korkeatasoista musiikkikoulutusta ja tuo tutkimuksen läheiseksi osaksi elävän musiikin kenttää, mahdollistaen monipuolisen osaamisen kehittämisen. Näiden hankkeiden ja koulutusten ansiosta Etelä-Pohjanmaa on kasvualusta sekä alan tutkimukselle että käytännön tekemiselle, jossa tulevaisuuden mahdollisuudet ja vastuullisuus kulkevat käsi kädessä. Hankkeet ja koulutustoimijat olivat esittelemässä toimintaansa, tarjoten osallistujille mahdollisuuden tutustua ajankohtaisiin kehityshankkeisiin ja koulutuspolkuihin sekä verkostoitua alan eri toimijoiden kanssa.

Livealan yhteinen suunta ja tulevaisuuden signaalit nousivat MARS-festivaalin puheohjelmassa esiin musiikkipäällikön ennakoivassa katsauksessa, jossa pohdittiin alan kehityksen kannalta olennaisia ilmiöitä ja haasteita juuri nyt. Samalla paneelissa käsiteltiin yhdenvertaisuutta elävän musiikin kentällä vammaisuuden näkökulmasta, korostaen saavutettavuusraiderin merkitystä tulevaisuuden tuotannoissa. Molemmat teemat painottavat alan yhteisen suunnan ja vastuullisuuden rakentamista – ennakoiva ajattelu ja konkreettiset saavutettavuuden toimenpiteet ovat avainasemassa, kun liveala pyrkii kehittymään entistä kestävämmäksi ja monimuotoisemmaksi. Tulevaisuuden musiikkiekosysteemi rakentuu yhteisöllisyydestä, avoimuudesta ja kaikkien osallisuudesta.

MARS-festivaalin ohjelmassa paneuduttiin syvällisesti markkinoinnin, yleisöjen sekä mediakentän muutoksiin musiikkialalla. Keskusteluissa pohdittiin onnistuneen markkinointikampanjan rakentumista ja sitä, kuinka elävän musiikin markkinointivastuita tulisi uudistaa vastaamaan tämän päivän tarpeita. Esille nousivat digitaalisuuden ja jatkuvasti muuttuvien yleisötottumusten tuomat haasteet: tiedonvälitys, kohderyhmien tavoittaminen ja brändin rakentaminen vaativat uudenlaista osaamista sekä yhteistyötä eri toimijoiden välillä. Lisäksi pureuduttiin vuoden 2025 livemusiikin mediapeliin – tarkasteltiin, mistä alan keskusteluissa puhutaan avoimesti ja mitkä aiheet jäävät varjoon. Näissä paneelikeskusteluissa korostui erityisesti puheenvuoro, jossa painotettiin läpinäkyvyyden, rohkean uudistumisen ja kuuntelemisen merkitystä: menestyvä musiikkiala rakentuu ennakoivasta ajattelusta, monikanavaisesta viestinnästä ja yhteisöllisestä otteesta, jossa jokaisella on mahdollisuus olla osa tarinaa.

Iltapäivän huipennuksessa ohjelmassa syvennyttiin livealan rooliin aikamme suurten haasteiden edessä. Tiketti-salissa järjestetty keskustelu “Onko liveala valmis muuttamaan maailmaa?” kokosi alan edelläkävijät pohtimaan, millaisia konkreettisia tekoja tarvittaisiin, jotta musiikki- ja tapahtuma-ala voisi vastata nopeasti muuttuvan yhteiskunnan vaatimuksiin. Keskustelussa pureuduttiin muun muassa siihen, miten livealan toimijat voisivat rakentaa vastuullisempaa ja kestävämpää tulevaisuutta, edistää yhdenvertaisuutta sekä kehittää uusia toimintamalleja, jotka mahdollistaisivat alan sopeutumisen ja uudistumisen. Tämä hetki kokosi osallistujat yhteisen pöydän ääreen ja rohkaisi avoimeen vuoropuheluun sekä yhdessä oppimiseen – sillä

vain yhteistyöllä ja ennakkoluulottomuudella liveala saattoi olla todellinen muutoksen moottori.

Mutta onko liveala todella valmis muuttamaan maailmaa? Keskustelun perusteella alan edelläkävijät tunnistivat, että muutos vaatii enemmän kuin pelkkiä sanoja – tarvitaan konkreettisia tekoja, rohkeutta uudistua ja kykyä kohdata yhteiskunnan monimutkaiset haasteet yhdessä. Vaikka halua ja potentiaalia löytyi, alan valmius riippui siitä, kuinka syvällisesti yhteistyö, vastuullisuus ja yhdenvertaisuus juurtuivat arkeen. Livealan todellinen muutosvoima syntyy yhteisöllisyydestä, avoimuudesta ja kyvystä oppia toisiltaan. Näin ollen voidaan todeta, että liveala otti askeleita kohti maailman muuttamista, mutta matka kohti todellista valmiutta jatkui edelleen – ja juuri yhdessä kuljettu tie on muutoksen ydin.

Ohjelmapoimintoja: Torstai 12.2.2026

Torstain ohjelman ytimessä olivat hyvinvoinnin, vastuun ja rakenteiden kysymykset, joita käsiteltiin erityisesti alkoholiin liittyvien paneelien kautta. Aamupäivän Erätauko: Suuri alkoholikeskustelu tarjosi tilan avoimelle ja rehelliselle pohdinnalle siitä, millainen rooli alkoholilla on tapahtumissa ja miten se vaikuttaa sekä yleisöön että alan toimijoihin. Keskustelu jatkui Suuressa alkoholipaneelissa, jossa pureuduttiin syvemmin alkoholin, rahan ja rakenteellisen riippuvuuden kytköksiin livebisneksessä. Pohdittaessa alkoholin myyntiä tapahtumissa, on tärkeää huomioida sekä taloudelliset realiteetit että yhteiskunnallinen vastuu: vaikka alkoholista saatavat tuotot ovat monelle toimijalle elintärkeitä, ei voida ohittaa hyvinvointiin ja turvallisuuteen liittyviä kysymyksiä. Kestävän tulevaisuuden rakentaminen vaatii rohkeutta tarkastella totuttuja toimintamalleja kriittisesti ja etsiä vaihtoehtoisia tapoja rahoittaa tapahtumia – kenties tulevaisuudessa painopiste siirtyy yhä enemmän elämyksellisyyteen, yhteisöllisyyteen ja vastuulliseen tapahtumakulttuuriin, jossa jokainen voi tuntea olonsa tervetulleeksi riippumatta suhtautumisestaan alkoholiin. Avoin vuoropuhelu ja eri näkökulmien huomioiminen ovat avainasemassa, kun pohditaan alkoholin myynnin merkitystä ja sen tulevaisuutta livealalla.

Musiikkialan tilannekuva ja laadukkaan live-elämyksen rakentaminen olivat keskiössä MARS-festivaalin ”Kun musiikki soi ja tunnelma tiivistyy” -ohjelmaosuudessa. Tässä ohjelmassa syntyi hetkiä, joissa pidot paranevat – elävä musiikki loi puitteet yhteisöllisyydelle, ilolle ja arjen unohtamiselle. Laadukkaan liveshown rakentaminen ei ole vain teknistä suoritusta, vaan siinä korostuvat elämyksellisyyden elementit: yleisön osallistaminen, tilan ja äänen hallinta, monimuotoinen ohjelmisto sekä rohkeus tuoda esiin uusia ideoita. Festivaalin keskusteluissa pohdittiin, miten elävän musiikin kenttä voi kehittyä vastaamaan nykyajan haasteita – digitaalisuuden, muuttuvien yleisötottumusten ja vastuullisuuden vaatimuksia. Laadukas livekokemus syntyy, kun jokainen tekijä – artisti, tuotantotiimi ja yleisö – tuntee olevansa osa ainutlaatuista tarinaa. Tässä prosessissa korostuvat avoin vuoropuhelu, rohkea uudistuminen ja kyky kuunnella sekä ymmärtää toisia. Sanojen sijaan tekojen merkitys kasvaa: elävä musiikki voi olla muutoksen moottori, kun rakennetaan kestävää ja monipuolista tulevaisuutta yhdessä.

MARS 2026 loi tilaa keskusteluille ja valmiudelle. Musiikkiala tarvitsee rohkeutta uudistua – ja juuri tätä MARS tarjoaa: foorumin, jossa nämä keskustelut voidaan käydä avoimesti, uteliaasti ja asiantuntijoiden voimin.

Tulevaisuuden musiikkialalla avautuu uusia mahdollisuuksia, kun yhteisöllisyys, vastuullisuus ja innovatiivisuus otetaan kehityksen kulmakiviksi. Alan toimijoiden välinen yhteistyö, digitaalisuuden

hyödyntäminen sekä monimuotoisen tapahtumakulttuurin rakentaminen luovat perustan, jolle voidaan kasvattaa elävää ja kestävää musiikkiekosysteemiä. Kriittinen keskustelu rakenteista ja rohkeus tarkastella totuttuja toimintamalleja avaavat tilaa uusille rahoitusmuodoille, yleisökokemuksille ja saavutettavuudelle. Musiikkialan tulevaisuus on avoin niille, jotka uskaltavat kuunnella, ymmärtää ja tehdä konkreettisia tekoja – sillä vain yhdessä voidaan luoda kestävä, monipuolinen ja elinvoimainen musiikkikenttä, jossa jokaisella on mahdollisuus olla osa tarinaa.

Musiikkibisneksen tulevaisuuden tekijät -hanke on Euroopan unionin osarahoittama, ja sen kesto on 01.02.2026 – 31.01.2028. Hanke on Seinäjoen ammattikorkeakoulun toteuttama.

Katja Jaskari
Asiantuntija TKI, Hyvinvointi ja luovuus
SEAMK

Katja Jaskari on digitaalisen kulttuurin maisteriopiskelija Turun yliopistossa, kulttuurituottaja YAMK, AmO, AmE, tapahtumatuotannon asiantuntija, liiketoiminnan ja asiakkuuksien kehittäjä sekä jatkuvan oppimisen edistäjä.